

**Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра суспільствознавчої освіти**

**Освітня програма підвищення кваліфікації
педагогів-організаторів
закладів загальної середньої освіти**

**«Культура участі: учнівське самоврядування в
сучасній українській школі»**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри суспільствознавчої освіти

(протокол № 9 від 26 вересня 2025 р.)

Завідувачка кафедри

Галина СОХАНЬ

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною
радою

(протокол № 6 від 02.10.2025 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма курсів підвищення кваліфікації для педагогів-організаторів закладів загальної середньої освіти «**Культура участі: учнівське самоврядування в сучасній українській школі**».

Розробники: Суховерська І. І., старша викладачка кафедри суспільствознавчої освіти, кандидатка історичних наук; Сохань Г. С., завідувачка кафедри суспільствознавчої освіти, кандидатка філологічних наук, Костюк І. А., викладачка кафедри суспільствознавчої освіти.

Мета: науково-методичний супровід професійного зростання педагогів-організаторів, які координують учнівське самоврядування, з метою впровадження принципів демократії, партисипації та культури участі в освітньому середовищі сучасної української школи.

Напрямок: організація виховання та розвитку учнів в освітньому середовищі; рефлексія і професійний саморозвиток педагога, зокрема:

1. Розуміння актуальності та доцільності організації учнівського самоврядування в закладах загальної середньої освіти.
2. Використання практичних інструментів та підходів, які заохочують активність та впливовість здобувачів освіти.
3. Уміння використовувати актуальний педагогічний досвід щодо організації учнівського самоврядування.
4. Уміння створювати стратегії поживлення учнівської активності та залучення до важливих проєктів.
5. Розвиток культури демократії та партисипації учнів у житті школи.

Вид: навчання за програмою підвищення кваліфікації.

Обсяг: 36 годин.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очно- дистанційна).

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

- *громадянська компетентність* – здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати права та обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства;
- *мовно-комунікативна компетентність* – уміння доступно і переконливо висловлювати власну думку на засадах толерантності і поваги до позиції іншого; застосовувати елементи медіаграмотності, використовувати можливості мови для розкриття освітніх тем, розпізнавати мовні засоби впливу, володіти техніками переконування вести аргументовану дискусію на відповідну тематику;
- *психологічно-фасилітативна компетентність* – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного, морального і соціального здоров'я дитини, здатність сприяти творчому становленню школярів, розвитку особистості, індивідуальності і колективу;

● *професійно-педагогічна компетентність* – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методики викладання, інноваційних технологій для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню здобувачів освіти;

● *емоційно-етична* – усвідомлення гуманістичних цінностей, принципів педагогічної етики; здійснення етичної рефлексії власних вчинків, виявлення сутності моральних колізій у різних педагогічних ситуаціях, прогнозування результатів своїх дій, уміння розв'язувати конфлікти, реалізація у професійній поведінці стратегії і тактики етично адекватного спілкування з учасниками освітнього процесу;

● *інформаційно-комунікаційна* – здатність ефективно працювати з інформацією, забезпечувати ефективні комунікації в колективі та з учнями, застосовувати різні способи взаємодії з колективом та окремими батьками; уміння шукати, аналізувати та відбирати необхідну інформацію, перетворювати, зберігати та передавати її.

Місце проведення: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», заклади освіти Львівської області (платформа ZOOM).

Очікувані результати:

Унаслідок проходження курсів підвищення кваліфікації за цією програмою слухач/ка:

- Знає, як впорядкувати шкільні документи, що регламентують роботу учнівського самоврядування.
- Вміє створювати необхідні умови для організації учнівського самоврядування та знає як налагодити його роботу протягом навчального року.
- Застосовує сучасні підходи до учнівського самоврядування
- Демонструє уміння розвивати культуру демократії та партисипації учнів у житті школи.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, платна форма навчання згідно з кошторисом для всіх інших категорій.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат видається відповідно до кількості прослуханих годин, за умови не менше 50 % від загальної кількості.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Час за робочою навчальною програмою – 2 години

Тема 1. Реєстрація учасників (вхідне опитування). Ознайомлення з програмою навчання (практичне, 1 година)

Тема 2. Формування очікувань учасників (практичне, 1 година)

Модуль 1. Цінності та правові засади учнівського самоврядування.

Час за робочою навчальною програмою – 6 години

Тема 1. Особливості організації учнівського самоврядування в сучасній школі (лекція, 2 години)

План лекційного заняття

1. Ключові принципи організації якісного навчання в НУШ.
2. Гуманістичні й демократичні цінності в організації учнівського самоврядування.
3. Нова українська школа: партнерство та спільне управління.

Тема 2. Правова основа організації та діяльності учнівського самоврядування (лекція, 1 година, практичне заняття, 3 години)

План лекційного заняття

1. Нормативне підґрунтя створення й роботи учнівського самоврядування.
Законодавча база: ключові норми Конституції України, Закон «Про освіту», Статут школи.
2. Функції органів самоврядування у школі.

План практичного заняття

3. Аналіз і вдосконалення внутрішніх положень закладу освіти, що регламентують діяльність самоврядування.
4. Обговорення прикладів успішного впровадження правових механізмів у школах різних регіонів.

Модуль 2. Залучення та підтримка здобувачів освіти у діяльності учнівського самоврядування

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 1. Комунікативна культура педагога та розвиток емоційного інтелекту лідерів учнівського самоврядування

(лекція – 1 година, практичне – 2 години).

План лекційного заняття

1. Емоційний інтелект як основа лідерства й командної взаємодії.

2. Підтримка безпечного й відкритого діалогу між учителем та учнем.

План практичного заняття

3. Тренінг «Мистецтво ефективного спілкування» (активне слухання, конструктивний зворотний зв'язок).

4. Вправи з розпізнавання та регуляції емоцій, розвиток емпатії.

5. Аналіз реальних шкільних ситуацій: пошук шляхів подолання комунікативних бар'єрів.

Тема 2. Добровільна та усвідомлена участь здобувачів освіти у роботі органів самоврядування (лекція, 1 година, практичне, 2 години).

План лекційного заняття

1. Етапи створення учнівського самоврядування: від ініціативної групи до виборів.

2. Рівні та принципи залучення здобувачів освіти до життя школи й громади.

3. Моделі демократичних виборів та роль прозорих процедур.

План практичного заняття

4. Розроблення та обговорення «Положення про вибори» у шкільному самоврядуванні.

5. Рольові ігри «Вибори до учнівської ради»: підготовка програм, проведення агітації, підрахунок голосів.

6. Лідерство в дії: командні ініціативи, ухвалення спільних рішень, розвиток відповідальності.

Модуль 3. Актуальний педагогічний досвід педагогів щодо організації та розвитку учнівського самоврядування в закладі освіти (із ознайомленням з практичним досвідом роботи педагогів-організаторів)

Час за робочою навчальною програмою – 4 години

Тема 1. Успішні практики педагогів щодо організації та розвитку учнівського самоврядування в закладі загальної середньої освіти (із ознайомленням з практичним досвідом роботи педагогів-організаторів) (практичне, 4 години)

План практичного заняття

1. Практичні поради для налагодження ефективної співпраці учнівського самоврядування з партнерами та адміністрацією закладу освіти.

2. Успішні практики формування громадянських компетентностей в учнів: інноваційні підходи та їх реалізація. Презентація методичного матеріалу.

3. Ідеї розвитку демократичних цінностей здобувачів освіти за допомогою штучного інтелекту.

Модуль 4. Розвиток громадянських компетентностей здобувачів освіти для активної участі в учнівському самоврядуванні.

Час за робочою навчальною програмою – 4 години

Тема 1. Змістові аспекти освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини (лекція, 1 година)

План лекційного заняття

1. Розкриття змісту понять «ОДГ/ОПЛ», «громадянські компетентності».

2. Громадянські компетентності і сучасна людина: перспективи і виклики.

Тема 2. Успішні практики формування громадянських компетентностей учнів і роль у цьому педагогів-організаторів. (практичне заняття, 3 години)

План практичного заняття

1. Методи, прийоми та форми навчання ОДГ/ОПЛ.

2. Дидактичні вправи, цифрові застосунки та симулятори для формування громадянських компетентностей учнів.

Творче завдання. Самостійна робота: «Укладання практичних порад, як розвивати культуру участі у закладі освіти через органи учнівського самоврядування». (6 годин)

Круглий стіл «Успішні практики залучення здобувачів освіти до учнівського самоврядування». Презентація методичного матеріалу. (6 годин)

Вихідне діагностування, рефлексія, тести (практичне, 2 години)

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях – індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Програмою передбачено виконання різних видів робіт: вхідне опитування; творче завдання, участь у тематичних дискусіях (форумах); рефлексія.

ІІІ. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Інтеграційно-мотиваційне заняття	2		2	
Тема 1. Реєстрація учасників (вхідне опитування). Ознайомлення з програмою.			1	
Тема 2. Формування очікувань учасників.			1	
Модуль 1. Цінності та правові засади учнівського самоврядування.	6	3	3	
Тема 1. Особливості організації учнівського самоврядування в сучасній школі.		2		
Тема 2. Правова основа організації та діяльності учнівського самоврядування.		1	3	
Модуль 2. Залучення та підтримка здобувачів освіти у діяльності учнівського самоврядування	6	2	4	

Тема 1. Комунікативна культура педагога та розвиток емоційного інтелекту лідерів учнівського самоврядування.	3	1	2	
Тема 2. Добровільна та усвідомлена участь здобувачів освіти у роботі органів самоврядування	3	1	2	
Модуль 3. Актуальний педагогічний досвід педагогів щодо організації та розвитку учнівського самоврядування в закладі освіти (із ознайомленням з практичним досвідом роботи педагогів-організаторів)	4		4	
Тема 1. Успішні практики педагогів щодо організації та розвитку учнівського самоврядування в закладі загальної середньої освіти (із ознайомленням з практичним досвідом роботи педагогів-організаторів)			4	
Модуль 4. Розвиток громадянських компетентностей здобувачів освіти для активної участі в учнівському самоврядуванні.	4	1	3	
Тема 1. Змістові аспекти освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини		1		
Тема 2. Успішні практики формування громадянських компетентностей учнів і роль у цьому педагогів-організаторів.			3	
Круглий стіл	6		6	
Творче завдання.	6			6
Вихідне діагностування, рефлексія, тести	2		2	
Всього годин:	36	6	24	6